

Rahoitusvarausesitys kunnille YHYRES ry:n Leader-toimintaan 2027

YHYRES-kehittämisyhdistys ry – Kyrönmaan oma Leader-ryhmä

YHYRES-kehittämisyhdistys ry eli Leader YHYRES ry on Isonkyrön, Laihian ja Vaasan Vähäkyrön alueen paikallinen Leader-ryhmä. Vuodesta 1999 lähtien toiminut YHYRES ry toteuttaa jo neljättä Euroopan Unionin ohjelmakautta. Se on rahoittanut tänä aikana yli 350 kehittämishanketta ja yritystukea. Kehittämistoiminta tapahtuu edelleen pääosin rahoittamalla erilaisia yhteisöjen kehittämishankkeita ja yritystukia pienyrityksille. Tämän lisäksi YHYRES ry toimii mm. kylien kehittäjänä. Yhdistyksen kehittämistyön pohjana on Euroopan Unionin rahoituskauden mittainen strategia. Kaudella 2023 – 2027 yhdistys toteuttaa paikallista strategiaa ”YHYRES kokoaan suurempi”, joka on kokonaisuudessaan nähtävillä kotisivullamme <https://www.yhyres.fi/yhyres/kehittamisstrategia-23-27/>. Strategian toteutumisesta raportoidaan valtionhallinnon käytännön mukaan kunnille vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Maa- ja metsätalousministeriö teki YHYRES ry:n kanssa sopimuksen toimimisesta Kyrönmaan paikallisena Leader-ryhmänä rahoituskaudella 2023 – 2027 vuoden alussa. Julkisen rahoituksen määräksi tuli 2,67 miljoonaa euroa. Kuntarahan tarve on 20 %, ja yksityisen rahoituksen vaatimus 35 % kokonaisrahoituksesta, jonka määräksi näin muodostuu 4,1 miljoonaa euroa. Isokyrö, Laihia ja Vaasa Vähäkyrön osalta ovat sitoutuneet kuntarahan maksuun vuosittaisella vakiosummalla koko rahoituskaudeksi.

Rahoitusvarausesitys

YHYRES ry esittää, että alueen kunnat varaavat vuoden 2027 talousarvioihin taulukon mukaisen kuntarahoituksen yhdistyksen paikalliseen Leader-toimintaan. YHYRES ry laskuttaa kunkin kunnan osuuden kahdessa osassa, tammi- ja heinäkuussa.

	Rahoitus/vuosi
Laihia	59.390,19
Isokyrö	33.612,00
Vaasan Vähäkyrö	32.000,00
yhteensä	125.002,19

Alkuvuosi 2026 ja näkymät vuodelle 2027

Hanke- ja yritystukien hakeminen on jatkunut vilkkaana, jopa siinä määrin, että yhdistyksen hallitus päätti kesäkuun jälkeen vähenevän rahoituksen suuntaamiseksi parhaille hankkeille jättää hanketukien käsittelyn marraskuun kokoukseen. Yritystukia käsitellään edelleen jokaisessa

kokouksessa. Vuoden alusta elokuun loppuun mennessä päätös on saatu 26 hanketuella ja 16 yritystuella. Hanketuista rahoituksen sai 20 hakemusta, yritystuista 6, näistä yritystoimintaa aloittavia oli 1. Yhteensä tukea on myönnetty 181.000 euroa. Yritystuista suosittuja ovat edelleen olleet yritysten kehittämistuet. Investointituen kysynnässä näkyi edelleen talouden tilanne ja pankkien tiukentunut luotonanto. Hanketukipuolella määrällisesti eniten on edelleen tuettu kyrönmaalaisten yhteisöjen pienehköjä investointeja. Myös varautumiseen liittyvät hankkeet kiinnostavat. Laajempia kehittämishankkeita ei rahoituskiintiön hupenemisen ja toteutusajan rajallisuuden vuoksi ole rahoitettu.

YHYRES ry:n rahoituskiintiö vuodelle 2026 oli 317.000 euroa, rahoituksen etupainotteisuuden takia vuoden 2027 kiintiö on alun perin 260.000. YHYRES ry kuitenkin haki ja sai lisäkiintiötä 80.000 euroa, joka on käytössä v. 2027. Ohjelmakausi päättyy 31.12.2027, hankkeita voi toteuttaa vuoden 2028 loppuun saakka.

Tulevan rahoituskauden valmistelu alkaa syksyllä 2026 ja jatkuu pitkälle vuoteen 2027. Komission vakaa aikomus on saada uusi rahoituskausi käyntiin 1.1.2028. Tavoite tuntuu tällä hetkellä kovin vaikeasti saavutettavalta, mutta ainakaan virallisesti ei lupasta siirtymäkaudesta ole annettu. Leader-ryhmien tulevaisuus on tällä kertaa tavallistakin hämyisempi, koska korvamerkittyä osuuttamista rahastosta ei ole. Leader-ryhmien kattojärjestö Suomen Kylät ry on kampanjoinut voimakkaasti niin EU- kuin valtakunnallisella tasolla toiminnan turvaamiseksi ja saanut vastakaikua niin kotimaisilta kuin eurooppalaisilta parlamentaarikoilta. Tulevan syksyn aikana saataneen askelmerkit yhdistyksen strategiatyön toteuttamiseen.

Rahoituksen kysyntä on pysynyt hyvänä. Kysytyimpiä ovat yhdistysten ja seurojen hakemat investoinnit maaseudun toimintaympäristön kehittämiseksi ja yritystoiminnan kehittämistuet. Rahoituksen kysyntä näyttää runsaiden yhteydenottojen perusteella jatkuvan vilkkaana myös 2027. Niinpä yhdistyksen hallitus päätti, että hanketukien haku syksyllä 2026 keskitetään marraskuun kokoukseen, jotta pystytään paremmin priorisoimaan hankkeita rahoituskiintiön pienentyessä.

Orastavan talouskasvun merkit alkanevat Kyrönmaallakin näkyä ensi vuoden aikana, siksi yritystoiminnan tukemista erityisesti painotetaan, varsinkin investointeja ja yritystoiminnan aloittamista. Yhteisöllisyyden ylläpito on Leader-toiminnan ominta alaa: kylä- ja muiden yhteisöjen pieniä investointeja tuetaan. Suurten kehittämishankkeiden toteuttamiseen paitsi rahoituskiintiö myös aika alkaa käydä vähiin, mutta tarvetta olisi edelleen mm. matkailu-, kansainvälistymis- ja autioiden talojen käyttöä edistäville hankkeille. YHYRES ry jatkaa kylien elinvoiman vahvistamista Kyrönmaan älykkäät yrittäjyyskylät –yhteistyöhankkeella ELY-keskuksen rahoituksella maaliskuun loppuun saakka. Hankkeen yksi painopiste on nuorten yrittäjyyden tukeminen, nuoret ovat YHYRES ry:n strategian läpileikkaava teema. OSUVA-hanke, jolla pyritään saamaan enemmän nuorisoa mukaan yhteiseen toimintaan, päättyy jo tammikuun lopussa. Hankkeen vaikutuksesta toivottavasti saadaan jälleen yhdistyksen nuorisajaostotoiminta aloitettua ja aktiiviseksi. Maaseuturahaston ohella pyritään muitakin rahoitusvaihtoehtoja koko alueen kehittämiseksi.

Tervajoki 14.9.2026

Matti Jaskari
toiminnanjohtaja
YHYRES -kehittämisyhdistys ry